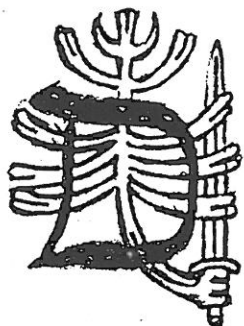

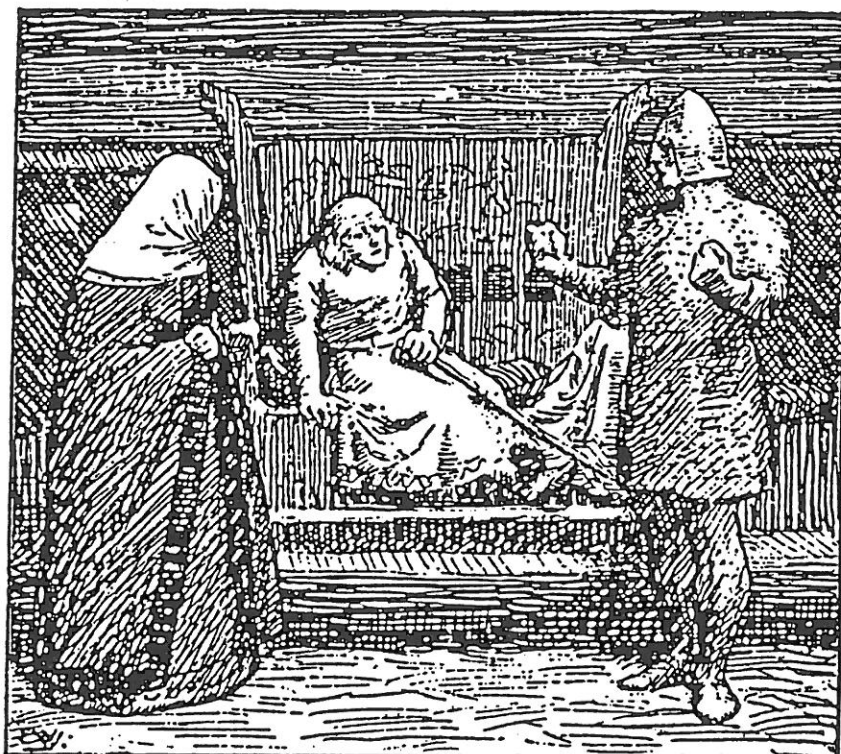

NYTT FRA GRENLAND ÆTTEHISTORIELAG

Nr. 18 Oktober 1987

ags-ætta på Bratsberg.

Gregorius Dagsson og dronning Ingrid egger kong Inge til kamp mot Sigurd Munn.

INNHold - NR.18 OKTOBER 1987.

DAGS-ÆTTA PÅ BRATSBERG.....	side 3
SPØRSMÅL OG SVAR.....	side 9
SILJAN BYGDEBOK.....	side 10
LAGSNYTT.....	side 13

REDAKSJONSKOMITE:

THOR GUNDERSEN, SIVERT URNES VEI 55, 3700 SKIEN	TLF. 522784
ROAR F. NESSE, HÅVUNDV377, 3900 PORSGRUNN	TLF. 501087
DAG STRAUME, CAMILLA COLLETS VEI 13, 3700 SKIEN	TLF. 521847
PER CHR. SVENDSEN, HOVET RING 55, 3900 PORSGRUNN	TLF. 512416

PÅMELDING AV NYE MEDLEMMER, HENVENDELSE:

ALF GRANLY, GRAVAV.52, 3940 HEISTAD	TLF.511271
TORBJØRN AASETRE, MØRJEV.146, 3947 LANGANGEN	TLF.568143

DAGS-ÆTTA PÅ BRATSBERG.

=====

Arkeologene kan fortelle oss at Skiens historie kan følges innpå 1000 år tilbake, og gårdsnavnene fra bygdene rundt byen forteller om fast bosetting i mange hundre år før de første spor av bosetting i Skien. Men vi vet svært lite om enkeltmennesker i Skiens-området før på 1100-tallet. Da er det til gjengjeld en slekt som trer fram i historiens lys på en måte som gir gjenlyd i hele Norge, nemlig lendmanns-ætta på Bratsberg. Det hadde nok tatt flere hundre år å bygge opp en slik posisjon som Dags-ætta hadde på 1100-tallet, og jeg skal i en senere artikkel vise at heller ikke deres forfedre var noen "hvem-som-helst". I denne omgang vil jeg ta for meg den første kjente høvdingen på Bratsberg og hans nærmeste familie.

Dag Eilivsson er kjent gjennom Snorre Sturlusons fortellinger om kongene Magnus Berrføtt og sønnen Sigurd Jorsalfarer. Vi kjenner til at Dag var med på kong Magnus' tokt i vesterled i 1102-03. Han nevnes som en av Norges fremste stormenn. På denne ferden herjet de i Irland og vant Dublin og Dublinskir og mesteparten av Ulster. Men til sist falt de i bakhold, og kong Magnus falt. Mennene hans flyktet da. Snorre forteller at de som sist flyktet, var Vidkunn Jonsson, Sigurd Ranesson og Dag Eilivsson. Dag må altså ha vært en djerv kriger, og han har nok heller ikke vært redd for å si sin mening når det trengtes. Snorre forteller: En dag det var vakkert vær med hett solskinn, gikk mange ut for å svømme både fra langskipene og fra kjøpskipet. En islending som lå og svømte, hadde moro av å dukke dem under som ikke var så gode til å svømme. Mennene lo av dette. Kong Sigurd (Jorsalfarer) så og hørte dette. Så kastet han av seg klærne og sprang ut i vannet og bort til islendingen, greip ham og dukket ham under og holdt ham nede. Og straks islendingen kom opp, dukket kongen ham under for andre gangen, og slik den ene gangen etter den andre. Da sa Sigurd Sigurdsson: "Skal vi la kongen drepe mannen?" En mann svarte at ingen hadde stor lyst til å legge ut. Sigurd sa: "Det hadde nok vært en mann som torde om Dag Eilivsson hadde vært her."

Dette - samt litt om familieforhold, som jeg skal komme tilbake til - er alt vi får vite om Dag Eilivsson. Men det er nok mulig å gi et noe fyldigere bilde. Det er grunn til å tro at den djerve kriger også kan ha vært dypt grepet av den katolske lære, som på 1100-tallet fikk fastere fotfeste her i landet. Tanken på sjelefred for seg og sine kan ha vært bakgrunnen for at han lot bygge en kirke på berget rett vest for gården, Kapitelberget, og det var også han som ga kirken så mye jordegods her i distriktet og i Vestfold at det økonomiske grunnlaget var sikret for et nytt kloster - benediktinerklosteret på Gimsøy, hvor Dag og hans kone sannsynligvis er begravet.

Først litt om kirken på Kapitelberget. Kirken er en kryptkirke, som det bare finnes to av i Norge (den andre er i Bergen). Det er grunn til å tro at Dag har sett denne kirketypen i Irland (hvor den er svært vanlig) på sitt tokt med kong Magnus. Krypten under kirkegulvet ble gjerne brukt til sjelemesser og til å oppbevare relikvier. Vi kan kanskje gjette på at Dag har deltatt på Sigurd Jorsalfarers reise til Det hellige land, og at han derfra kan ha brakt en relikvie med hjem.

Kapitelberg-kirken er et håndfast minne om Dag Eilivsson, men enda kan vi vel fylle ut bildet noe. Vi vet at Dag var lendmann. Hva vet vi så om lendmennene? I Olav den helliges saga finner vi følgende: „På denne tida (omkr. 1015) var det mange lendmenn i Norge. Mange av dem var så mektige og ættstore at de var kommet av kongs- eller jarle-ætter og hadde få ledd å regne dit. De var også steinrike. All styrke til konger eller jarler som rådde for landet, lå hos lendmennene. For slik var det i hvert fylke at lendmennene rådde for bondehæren."

Lendmennene var altså lokale høvdinger med betydelig jordegods; det var selve grunnlaget for deres sterke posisjon i lokalsamfunnet. I tillegg gikk de i kongedømmets tjeneste mot å få inntektene av kongelig jordegods. De skulle ha 15 merker sølv i årlig inntekt. Kongen hadde bruk for slike lokale makthavere, og når han ga dem land og titel, som begge deler gikk i arv til en av sønnene, var det for å gi dem

særlig rang i riket og knytte dem nærmere til seg og dra nytte av den makt de hadde over bøndene. Kongen brukte i alminnelighet lendmenn i militære og rettslige saker som krevde virkelig myndighet for å få gjennomført, men i Skiens-distriktet har de sannsynligvis tatt seg av alle militære og rettslige saker, også de som normalt sorterte under årsmannen. Vi kjenner nemlig ikke til noen årsmenn fra dette distriktet. Det var nok lendmennene på Bratsberg som holdt våpenmønstring om våren, og de sendte ut budstikke om vetevakt når ufred truet. De var også hirdstyrere, og vi kan vel føle oss sikre på at Dag Eilivsson var den naturlige leder for leidangshæren fra Grenland/Nedre Telemark i kong Magnus' Irlands-tokt. Det var også lendmannen bøndene vendte seg til når de trengte en offentlig leder eller beskytter som de kunne ha personlig respekt for. En slik mann var Dag Eilivsson.

Bildet av en mann som tilhørte landets ypperste aristokrati, blir ytterligere forsterket når vi ser på familieforholdene. Dag var gift med Ragnhild, datter til Skofte Ogmundsson. Hun tilhørte den kjente slekta på Giske, som hadde spilt en sentral rolle i Norges historie i flere generasjoner. Dag og Ragnhild hadde minst seks barn, sønnene Orm og Gregorius og døtrene Borghild, Baugeid, Sigrid og Gyrid (nevnt i samme rekkefølge som de dukker opp i sagaen). La oss se nærmere på hva vi vet om hver av dem. Jeg begynner med døtrene.

Om Borghild fortelles det at hun var gift med Kåre Kongsbror, bror til kong Olav Magnusson. De hadde sønnene Sigurd på Austrått og Dag. Sigurds sønner var Jon på Austrått og Torstein og Andreas Dauve. Jon var gift med Sigrid, søster til kong Inge og hertug Skule, og de hadde datteren Baugeid, gift med Åsolv Jarlsfrende av Reins-ætta.

Baugeid, Dags andre datter, ble en meget mektig kvinne i Skiens-distriktet. Hun ble nemlig den første abbedisse i det nye nonneklosteret på Gimsøy. Klosteret var nok alt fra starten svært rikt, og grunnlaget for rikdommen var lagt av Dag Eilivsson

Sigrid Dagsdotter ble gift med Halldor Brynjulfsson fra Vettaland i Båhuslen, og også han tilhørte landets fremste slekter (han og kona var forøvrig 4-menninger). Det har vært

mulig å spore noen av deres etterkommere over „Folden“ til Vestfold, og selv om det er mange feilkilder, ser det ut til at noen av deres etterkommere også finnes i Telemark - og sogar i Gjerpen!

Den siste av Dags-døtrene, Gyrid, ble gift med Gyrd Åmundesson, fosterbror til kong Inge. Disse hadde sønnen Åmunde, men det er usikkert om han nådde voksenalder.

Av Dags to sønner var det Gregorius som overtok farsgården Bratsberg, mens Orm, som sannsynligvis var eldst, overtok eiendommer i Vestfold. Snorre nevner Orm Dagsson to ganger, først da Magnus Blinde hadde fått med seg dansk kongen Eirik Eimune hit for å legge landet under seg. Da de kom til Tønsberg, møtte de en stor samling av kong Inges lendmenn, anført av Orm Dagsson. Danskene fikk ikke komme i land og heller ikke hente vann; mange av dem ble drept. Etter dette ble Orm kalt Vatnorm. Danskekongen kom meget dårlig fra forsøket på å erobre Norge, og han oppga snart forsøket. Men Tønsberg-mennene fikk nå bry med Magnus Blindes frende Sigurd Slembe(djakk) som la seg til i Portør og ranet skip på vei til eller fra Viken. Vatnorm og hans menn kom overraskende på dem, og mange ble drept, men Sigurd selv kom seg unna.

Dette er siste gang vi hører om Vatnorm, men det er sannsynlig at han har levd ennå i mange år og skjøttet sine verv som lendmann og høvding for vestfoldingene. Enkelte slektsforskere i Vestfold har pekt på at navnet Orm går igjen i mange av fylkets mektigste ætter, og det er rimelig å tro at iallfall noen av dem stammet fra Vatnorm Dagsson. Det har vært gjetting på at f. eks. Orm Hallvardsson Kanne (Kane) var en etterkommer etter Vatnorm, og fra Orm Kanne stammet sannsynligvis slektene på Mæla (se vårt medlemsblad nr. 2), Borge, Meen o. a. (gjennom slektene på Lindheim og Hem, se medlemsbladet nr. 6 og nr. 13). En annen gjetning går ut på at også Agmund Krøkedans skulle stamme fra Vatnorm Dagsson. Det beklagelige er at vi sannsynligvis aldri klarer å skaffe bevis for disse antagelsene.

Det står nå igjen å presentere den mest interessante av Dag Eilivssons barn, nemlig Gregorius. Slik presenterer Snorre ham: „Gregorius var rik på gods, og han var en framifrå dugelig mann. Han ble formann for landsstyringen sammen med kong Inge,

og av kongen fikk han lov til å ta av hans eiendom så mye han ville.

Snorre hadde satt seg fore å fortelle om kongenes liv og virke, og i sagaen finner vi ingenting om lokalstyret i Telemark på Gregorius' tid, men vi kan vel gå ut fra at Gregorius selv var for opptatt med rikspolitikken til å kunne ofre seg for lokalstyret. Vi vet at han hadde svært mange menn i sin tjeneste, og det er vel mest sannsynlig at noen av dem tok seg av hans plikter på lokalplanet, enten det gjaldt forvaltning av kongseiendommer, politivirksomhet i byen og distriktene, oppbørselsvirksomhet eller våpenmønstringer og kontroll av leidangsskip.

Sagaen sier at kong Inge fikk sin beste støtte i Gregorius, og det er tvilsomt om kong Inge hadde klart å beholde kongeverdigheten (og også livet) hvis det ikke hadde vært for Gregorius' støtte. På denne tiden prøvde nemlig Inges brødre Sigurd Munn og Øystein å rydde ham av veien og dele kongedømmet seg imellom. Inge og Gregorius fikk høre om dette og reiste til møtet i Bergen med mange menn. Snorre forteller: „Gregorius hadde to skip og godt og vel nitti mann, som han holdt på egen kostnad. Han holdt huskarene sine bedre enn andre lendmenn gjorde, for han drakk aldri i skytninger uten at alle huskarene drakk med ham. Han gikk med forgylt hjelm til tinget, og alle hans menn var hjelmkledde”.

Gregorius talte kraftig mot Sigurd og Øystein og fikk mengdens løfte om hjelp hvis de ikke innstilte sine planer. Sigurd svarte med å true Gregorius, og kort tid etter ble en av Gregorius' huskarer drept, dernest en av kong Inges. Ingerid, kong Inges mor, prøvde å egge sønnen til kamp, og hun fikk sterk støtte av Gregorius. Til sist ga Inge etter. Da Sigurd og mange av mennene hans satt og drakk i et hus midt i byen, overfalt Gregorius dem og drepte kongen og storparten av følget hans. Da Øystein hørte om dette, ønsket han hevn. Han sluttet et skinnforlik med kong Inge (Gregorius frarådde dette, men mange andre var for det), og da Inge hadde dradd nordover, gikk Øystein til angrep på Bratsberg. Men Gregorius hadde fått vite om angrepet i tide; med nitti mann dro han opp i Telemark og over til Hardanger, til Støle i Etne hvor hans frende Erling Ormsson Skakke bodde. I mellomtiden var det

stolte lendmannssetet på Bratsberg brent ned til grunnen, og buskapen var hogd ned. Men det varte ikke lenge før Gregorius fikk bot og hevn for dette. Kong Inge tilbød ham så mye av sin eiendom som han ville ha, og ved et senere forlik ved Seløyene vest for Lindesnes måtte Øystein love Gregorius 15 merker gull, som (omregnet) også i dag ville ha vært et skikkelig bidrag for å få gården reist på nytt. Erstatningssummen ble imidlertid aldri utbetalt, for året etter (1157) ble kong Øystein drept nede i Ranrike.

Håkon, sønn til kong Sigurd, ble nå tatt til høvding for den flokken som hadde fulgt kong Øystein. Gregorius var på denne tiden i Konghelle; han verget landet der hvor faren var størst. Sommeren etter kom Håkon til byen med stor styrke. Det kom til slag, og Gregorius (sammen med sine svogre Halldor Brynjulfsson og Gyrd Åmundesson) vant en total seier. Snorre sier det slik: „Det sier folk at aldri har noen fart djervere ferd enn den Gregorius fór, for kong Håkon hadde mer enn førti hundre mann, men Gregorius ikke fullt fire hundre". Gregorius og kong Håkon (Herdebrei) møttes i flere trefninger, og Håkon tapte hver gang, men til sist snudde krigslykken. Håkon og hans menn gikk til angrep på Vettaland, hvor Gregorius' søster Sigrid bodde. Gården ble svidd av, og da Halldor Brynjulfsson kom ut, ble han hogd ned med nesten tjue av sine menn. Sigrid måtte rømme til skogs i bare nattserken (dette var kort før jul i 1160). Angriperne tok dessuten med seg den fem år gamle Åmunde, sønn til Gyrd Åmundesson og Gyrid Dagsdotter.

Da Gregorius fikk høre om dette, ble han følt harm, og han søkte etter Håkon. De møttes ved elva Bevja ved Oddevalla (nå Båveån), men elva skilte dem. Gregorius så at isen var dårlig, men da bøndene i hans egen flokk begynte å snakke om at han var redd for å møte Håkon, gikk han likevel ut på isen. Men da bøndene merket at isen var usikker, snudde de; bare tjue mann fulgte sin høvding. Gregorius falt i, men ikke dypt. Han ba mennene ta seg i vare. Da ble han truffet av en pil i strupen og døde. Snorre forteller: „Det sier alle at han var den største høvding av alle lendmenn i Norge, så langt de menn som da levde, kunne minnes, og han har vært best mot oss islendinger siden kong Øystein den eldre døde".

Liket av Gregorius ble ført hjem til Bratsberg og gravsatt på Gimsøy, hvor søsteren Baugeid da var abbedisse.

SPØRSMÅL OG SVAR

Forespørsel om stedsnavn.

I forbindelse med slektsforskning har jeg fått problem med et ætteledd på grunn av et ukjent stedsnavn. Jeg tillater meg derfor å spørre Dem om "Murat" e.l. kan være et navn/stedsnavn fra Grenland-distriktet.

Personen det gjelder er etter det jeg kan forstå innflyttet til Sandar (Sandeherred) på 1820-tallet. Navnet er Michal Anundsen Murat Himberg-eie. Han blir gift i 1827 i Sandar, og bor på Himberg-eie som husmann og murer frem til sin død i 1846. Himberg-gården er en Sandar-gård, Murat-navnet hører ikke hjemme her. Ved dåpen til barna i 1830 og 1840-årene fremtrer
 ./ Murat ganske tydelig, se vedlagte fotostatikopi. Ved et enkelt tilfelle kan det tydes "Monte" e.l.

Hans fødselsår er ukjent, men kan antas til like før eller etter år 1800. Kirkeboken opplyser ikke alder ved giftemålet, eller senere. Hustru Anne Maria Larsdtr er født i Sandar i 1804.

Det er ikke ofte slike mellomnavn eller slektsnavn fremkommer. Men han har nok hatt sine grunner for å oppgi hele navnet ved de kirkelige handlinger.

1830
 23 Okt 7 Nov: Michal Anundsen Murat
 Himberg eie Anne Maria
 Larsdtr

Med hilsen
 Leif Taraldsen
 Leif Taraldsen
 Krokusveien 10
 3200 Sandefjord

Vem var föräldrarna till Ane Cathrine Steensen ?
 född 2/2 1781 i Larvik (v. Oslofjorden)
 gift i København(Holmens) den 9/7 1809 med Christian
 Michael Winther (min farfars farfar).
 Faderns verksamhet (yrke) namn och persondata -
 Moderns födelsenamn och persondata -

NILS-ERIK WINTHER
 Tomtebg. 5
 S-244 00 KÄVLINGE, Sverige.
 Tel. 046-73 11 15

By- og bygdebøkene våre.
Presentert av Per Chr. Nagell Svendsen

Artikkel 4: S I L J A N B Y G D E B O K

Bygdeboka for Siljan bestod til å begynne med av hefter. I alt kom det ut åtte slike hefter. Disse heftene var det som i 1975 ble satt sammen til ei bok - Siljan bygdebok.

Under forberedelsene med bygdebok for Siljan, ble retningslinjene trukket opp for arbeidet fram mot det ferdige resultat. Det ble bestemt at boka først skulle komme ut som enkelte deler (hefter). Hver del skulle inneholde opplysninger om slektene, gårdene og trekk fra bygdelivet. For at stoffet som ble gitt skulle være lett tilgjengelig og godt egnet for undervisning, ble opplysningene om bygdelivet gitt i form av kortfattede artikler.

Allerede på planleggingsstadiet ble det videre bestemt at bygdehistorien ikke skulle føres lenger fram enn til 1920. Gårds- og slektshistorien ønsket en derimot å føre helt fram til våre dager.

Forutsetningene var at dette ene bindet som til slutt måtte foreligge, ikke skulle være på mer enn 5 - 600 sider. En annen forutsetning var at gårder som tidligere hadde vært husmannsplasser, skulle behandles på lik linje med de gamle gårdene.

Når så mye var bestemt, hadde en allerede tatt kontakt med tidligere sogneprest i kommunen, Asbjørn Bakken. Han har fått æren av å ha tent gnisten som resulterte i bygdeboka. Til å begynne med hadde han et langt og krevende arkivarbeid som han utførte helt uten godtgjørelse. Senere tok han også på seg arbeidet med å skrive boka.

Dessverre opplevde ikke Bakken å få se det endelige resultatet av arbeidet sitt. Han døde etter at de fem første delene var kommet ut. Den sjettede delen var ferdig i manuskript, og han hadde rukket å samle mye stoff til resten av boka.

Det avsluttende arbeidet ble så utført av hans sønn, forstkandidat Jon Bakken. Han bygget på de opplysningene som hans far allerede hadde samlet inn og samtaler med folk i bygda. Dessuten fikk han god hjelp av bygdebokkomiteens medlemmer.

De enkelte heftene består altså av noe gårds- og slektshistorie ved siden av ren bygdehistorie. Slik er da også presentasjonen i boka, - all den tid denne består av de åtte delene satt sammen i den rekkefølgen de kom ut.

Vanligvis er presentasjonen av slikt stoff i bygdebøkene gitt hver for seg. En begynner gjerne med trekk fra bygdelivet, - eller det vi kaller generell bygdehistorie før en går over til å gi en oversikt over gårds- og slektshistorien i bygda. Dersom hver av disse delene er forholdsvis omfattende, er det ikke uvanlig å gi dem ut i egne bind. (Eks.: Solum bygds historie, bind 1: Bygdehistorie, bind 2: Gårdshistorie.)

I Siljan bygdebok får en stoffet presentert om en annen. Dette er gjort på en grei og oversiktlig måte. Innholdsfortegnelsen bak i boka gjør at en forholdsvis raskt kan finne fram til det stoffet en søker. Et register hadde nok gjort dette arbeidet atskillig lettere.

Siljan som før 1917 het Slemdal, var opprinnelig det gamle navnet på Prestegården. Allerede i steinalderen bodde det mennesker her. Det har en funnet sikre beviser på.

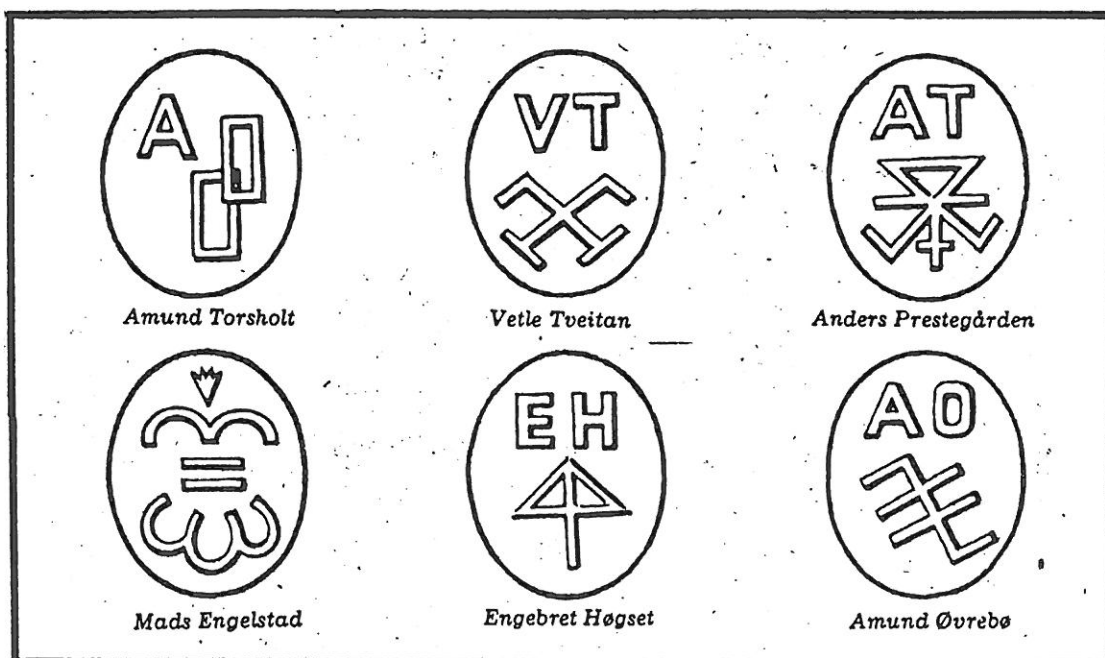
Gårdene Siljan, Kiste og Øverbø ble alle ryddet før Kristi fødsel. I yngre jernalder (6 - 900 år e.Kr.) ble disse gårdene anlagt i nevnte rekkefølge: Høgset, Sølland, Serkland, Island, Hogstad, Austad og Engelstad.

Omkring år 1000 ble den første kirken bygget i bygda. Presten kom, og han flyttet inn på gården Siljan. I tiden som nå fulgte, middelalderen (1000 - 1350), ble det ryddet en rekke nye gårder: Kvisla, Nes, Skilbred, Tuddal, Bratås, Voldbrek, Torsholt, Moholt, Gurholt, Gonsholt, Tveitan, Søntvedt, Skautvedt(?), Rød, Tormodsrød, Solver og Kløverød.

Dersom en blar litt videre i den historiske oversikten, merker en seg noe av det som hendte på slutten av 1600- tallet. I Larvik var det opprettet et grevskap. Egentlig lå Slemdal utenfor grevskapet, men her i bygda var det store skoger. Dette førte til en næringsmessig kontakt, - en tradisjon som er blitt ført videre opp til våre dager i og med Treschow- Fritzøes virksomhet.

Jernverket på Fossum hadde tidligere grepet inn i bygdas liv og forlangt at bøndene skulle brenne og kjøre trekull til dem. Nå ble det nærmest en kamp om retten til trekull- leveransene fra Slemdal. Fossum vant denne drakampen, hvilket førte til at grev Gyldenløve i Larvik kjøpte dette jernverket også.

Senere anla greven et jernverk på Moholt, nærmest som en filial av storverket i Larvik. Jernverket på Moholt ble drevet helt fram til 1867. Nå i dag kan en se restene etter masovnen som ble brukt. Rester vil en også kunne finne etter kullkjelderen på verket. Kunstneren Olav Vaagen har illustrert dette og bidratt med en hel rekke andre tegninger til bygdeboka.

Et av de mange interessante kapitlene i boka heter: "Bygdefolk får ansvar og makt." Her tar en utgangspunkt i formannskapslovene som ble innført i 1837. Senere kommer en blant annet inn på ordvekslingen i herredstyret i forbindelse med navneskiftet på bygda.

Foranledningen var en henvendelse under første verdenskrigen fra regjeringen som mente at navnet Slemdal burde forandres til Siljan. Slike henvendelser fra regjeringen som på den tiden ivret for forandringer, gikk til flere kommuner. Dessuten ble det i skrivet pekt på forvekslingen med Slemdal i Asker. Et flertall i herredstyret gikk inn for Silja som nytt navn. Dette ønsket ble imidlertid ikke imøtekommet av regjeringen.

Hvilket opphav har forresten disse navnene? For begge navnenes vedkommende er det noe usikkert. En mener at elva fra først av ble kalt Slemma eller Sleima. Dette kan bety elveslyng. Således kan Slemdal forklares som dalen hvor elva slynger seg. En annen betydning av "slem" kan være "slim" som er det samme som dynd.

Når det gjelder Siljan, så var dette uttalen på den nåværende Prestegården som i gamle dager het Sillien på Skriftspråket. Dette navnet har sannsynligvis også noe med elva å gjøre. Den kommer i stryk lenger nordfra og går over i et stille strekk der grus og jord "siles" før det legges på bunnen.

Ellers vil en i bygdeboka kunne lese interessante betraktninger fra bygdelivet, - blant annet om kongebesøket på Kiste i 1888.

Skogsarbeidet blir ofret stor oppmerksomhet. Og da tenker en både på tømmer til sagbrukene og trekull til jernverkene.

"Jakt og fangst" heter et kapittel. Her kan en lese om jakt og fangst fra de første menneskene slo seg ned i bygda, - like fram til vår tid. I de store skogene har det streifet mange slags vilt omkring, så som elg, villsvin, rein, bjørn og ulv.

I 1783 var det på Slemdal 3 ulver, 1 bjørn og 3 bjørnunger - fortelles det. Videre fortelles det om klappjakt på ulv, - eller skrubbe som den ble kalt. I 1655 ble folk mulktet for ikke å ha møtt opp til manngard for å jakte på ulv i Slemdal, Gjerpen og Eidanger. Ellers fortelles det levende og engasjert om bjørnejakt.

Dette og mangt annet står det altså å lese om i bygdebok for Silja som er blitt ei passelig stor bok på vel 600 sider. Og for dem som er interessert i å skaffe seg boka privat, vil jeg si: "Skynd deg, opplaget er begrenset!" Men heldigvis, bibliotekene kan hjelpe - både med Siljan bygdebok og hvilken som helst by- og bygdebok en måtte ønske seg.

L A G S N Y T T .

Ja, så er sommeren over for denne gang, (hvis det har vært noen sommer) og vi har kommet igang med vinterhalvårets sysler, kanskje får vi også tid til noe slektsgransking.

Først litt fra vårsesongen. Vårt årsmøte ble holt i Velferdens lokaler, Porsgrunn den 27. febr. 87. Kveldens kåsør var Hans Th. Landstad som fortalte om sin oldefar, folkevisedikteren og salmedikteren M. B. Landstad. Et interessant kåseri, illustrert med bøker og brev.

Etter årsmøtet har Styret denne sammensetning: Torbjørn Aasetre, form. Thor Gundersen, viseform. Alf Granly, kasserer. Gunnlaug Aasetre, sekr. Roar F. Nesse, arkivar. Nils Stigen og Jan Christensen, styremedlemmer. Steinar Larsen og Lisbeth Meistrand, vararepr. til Styret.

Vår utflukt gikk i år til Sauherad og Nes søndag 14. juni, og som vanlig med private biler og nistekurv. Første stopp var Sauherad kirke og med Eivind Abrahamsen som en utmerket omviser. Deretter gikk turen til sagnomsuste Klevar, hvor vi ble meget godt mottatt på de to eldste gårdene. Til slutt var vi oppom på Haatvedt, hvor Arnt Haatvedt fortalte om gården og dens fortid. Turen var fin, men ble noe ødelagt av regnvær.

Høstmøtet ble holt 8. oktober i Fylkesmuseets foredragsal, Skien. Kveldens tema var " Våre slektninger i Amerika ", og vi hadde vært heldige å få konservator Reidar Bakken fra utvandrer-museet på Hamar til å holde foredrag for oss. Han er jo en riktig tungvekt i utvandringshistorie, og han høstet stort bifall fra tilhørerne.

Også i år har vi hatt våre veiledning- og informasjonskvelder på Porsgrunn bibliotek, 5 kvelder i alt. Det er et foretak som synes å slå an, og som vi vel kommer til å fortsette med.

Nytt til vårt arkiv er skiftekartotek for hele Telemark. Dette blir tilgjengelig for våre medlemmer når vi får bundet det inn.

Ellers ser vi gjerne at medlemmene bidrar med stoff til vårt medlemsblad. Det kan være spørsmål, kommentarer, artikler eller hva som helst som kan passe inn i vår hobby.